

Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»

Факультет фізичного виховання

Кафедра фізичної терапії, фізичного виховання і біології

“

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ЛІКАРСЬКІ РОСЛИНИ

**підготовки здобувачів
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
(назва рівня вищої освіти)
спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
(шифр і назва спеціальності)
за освітньо-професійною програмою
Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
(назва програми)
мова навчання українська**

Слов'янськ – 2022 р.

Розробник: Курільченко І.Ю., кандидат біологічних наук, доцент кафедри фізичної терапії, фізичного виховання і біології Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет».

Рецензенти:

Дичко В.В. – доктор біологічних наук, професор, завідувач кафедри фізичної терапії, фізичного виховання і біології ДВНЗ «ДДПУ».

Вікторенко І. Л., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри природничо-математичних дисциплін ДВНЗ «ДДПУ».

Силабус розглянуто і схвалено на засіданні кафедри фізичної терапії, фізичного виховання і біології

Протокол № 8 від «27» червня 2022 р.

Силабус розглянуто і схвалено на засіданні кафедри фізичної терапії, фізичного виховання і біології

Протокол № 8 від «27» червня 2022 р.

Завідувач кафедри



Дичко В.В.

(ПІБ)

Затверджено та рекомендовано до впровадження
вченою радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

“27” червня 2022 р.

протокол № 9

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЛІКАРСЬКІ РОСЛИНИ

Кількість кредитів	6 кредитів ECTS, 180 годин, з яких 80 год. становить контактна робота з викладачем (40 год. лекцій; 40 год. практичних занять), 100 год. – самостійна робота
Рік підготовки, семестр	III-й рік підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, 5 семестр
Компонент освітньої програми	вибірковий компонент освітньо-професійної програми
Викладач	Курільченко І.Ю., <i>доцент</i> кафедри фізичної терапії, фізичного виховання і біології, <i>кандидат біологічних наук, доцент</i>
Контактна інформація	irina82203@gmail.com
Консультації	Консультації проводиться першу середу місяця з 14.30 до 15.30. У разі неможливості відвідування консультацій можна з'ясувати поточні питання на сторінці дистанційного навчання в розділі «Консультація» (залишити повідомлення) http://212.3.125.77:9090/moodle/course/view.php?id=2566 або на електронну скриньку irina82203@gmail.com надіслати лист із зазначенням назви навчальної дисципліни
Анотація навчальної дисципліни	Навчальна дисципліна «Лікарські рослини» є вибірковою компонентою освітньо-професійної програми Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини). Дисципліна «Лікарські рослини» є професійно спрямованою та займає важливе місце в загальному плані підготовки майбутніх вчителів. <u>Предметом вивчення</u> є поширення найголовніших лікарських рослин у природних зонах України, використання та технології вирощування лікарських культур, стан і перспективи розвитку фітотерапії у нашій країні; наявність природних ресурсів лікарських рослин та їх раціональне використання; пошук нових, перспективних для застосування у медицині лікарських рослин.

**Опис навчальної
дисципліни**

Метою вивчення навчальної дисципліни «Лікарські рослини» є ознайомлення студентів з історією вивчення та використання лікарських рослин, вивчення фундаментальної ролі лікарських рослин у житті людини, вивчення біохімічного складу рослин, ознайомлення з різноманіттям дикорослих та культивованих представників флори України як джерела лікарських препаратів рослинного походження.

Ключові слова: фітотерапія, фітоценози, феноли, флавоноїди, терпеноїди, алколоїди, глікозиди, біологічно активні речовини, відвари, настої, мазі.

Програмні результати навчання:

Здійснювати під час виконання професійних обов'язків усну і письмову комунікацію державною мовою.

Зрозуміло висловлювати іноземною мовою власні думки, пояснювати свої дії в освітньому процесі та професійному спілкуванні.

Організовувати конструктивну та партнерську взаємодію з усіма учасниками освітнього процесу закладу середньої освіти, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування.

Організовувати освітнє середовище з урахуванням правил безпеки життєдіяльності, санітарних норм, протиепідемічних правил; *вживати* профілактичні заходи щодо збереження життя та фізичного й психічного здоров'я здобувачів; *уміти надавати* домедичну допомогу учасникам освітнього процесу, *планувати та реалізовувати* заходи щодо попередження і протидії булінгу та різних проявів насильства чи будь-якої з форм дискримінації серед здобувачів й інших учасників освітнього процесу.

Організовувати освітній простір із дотриманням принципів універсального дизайну, безпечно проектувати навчальні осередки у класі спільно зі здобувачами з урахуванням їхніх вікових особливостей, інтересів і потреб, забезпечувати дотримання вимог безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, створювати психологічно комфортні умови освітнього процесу.

Виконувати експериментальні дослідження природних об'єктів, інтерпретувати їх результати, виготовляти наочні засоби, колекції, гербарії.

Реалізовувати міжпредметні зв'язки біології та основ здоров'я з метою формування в учнів природничо-наукової та здоров'язбережувальної компетентності.

Матеріали та ресурси:

1. Бондар О. І. «Зелена» економіка як підгрунття екологізації місцевого розвитку видання: монографія / О. І. Бондар, Т. П. Галушкіна., П. Я. Унгурян.- Видавництво: ОЛДІ-ПЛЮС, 2019.- 238 с.

2. Губський Ю. І. Біоорганічна хімія : підручник / Ю. І. Губський. 3-тє вид., стер. Вінниця : Нова Книга, 2019. 416 с.


3. Кобелецька М.С., Терек О.І. Біохімія рослин. Навчальний посібник. –Львів. 2017. – 270с. (не перевидавався)

4. Курільченко І.Ю., Кушакова І.В. Методичні рекомендації до вивчення дисципліни широкого вибору «Лікарські рослини» для здобувачів ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» першого (бакалаврського) та другого

	<p>(магістерського) рівнів вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини). Слов'янськ : ДВНЗ «ДДПУ», 2022. 50 с.</p> <p>5.Смарагдова мережа Донецької області / Василюк О.В., Спінова Ю.О., Садогурська С.С. і інші, Видавництво: «Глобус», 2018. – 105 с.</p> <p>6.Якубенко Б.Є., Біленко В.Г., Лікар Я.О., Лушпа В.І. Лікарські рослини : технологія вирощування та використання. Перевид. / За ред. д-ра біол. Наук, проф. Б.Є. Якубенка. – К. : Ліра-К, 2020. – 598с. іл. -56 с.</p> <p>Розміщення основної інформації з навчальної дисципліни передбачено на навчальній платформі <i>Moodle</i> http://212.3.125.77:9090/moodle/course/view.php?id=2566</p>
<p style="text-align: center;">Теми</p>	<p>Тема 1. Поняття про лікарські рослини. Значення лікарських рослин для живого організму. Історія застосування лікарських рослин. Історичні аспекти та етнічні витоки становлення фітотерапії. Систематичні групи лікарських рослин.</p> <p>Тема 2. Лікарська рослинна сировина. Правила збирання, сушіння та зберігання лікарської сировини.</p> <p>Тема 3. Хімічний склад лікарських рослин. Основні фізіологічно активні сполуки лікарських рослин.Тема</p> <p>4. Фармакологічна дія лікарських рослин. Фактори впливу на фармакологічний ефект. Механізми лікувального впливу фітотерапії.</p> <p>Тема 5. Фізіологічна дія лікарських засобів рослинного походження. Лікарські засоби рослинного походження, які впливають на системи організму людини.</p> <p>Тема 6. Лікарські рослини штучних фітоценозів. Різноманітність культивованих в Україні лікарських рослин. Медичне значення декоративних та харчових рослин.</p> <p>Тема 7. Різноманітність та ресурси дикорослих лікарських рослин, заходи щодо їх раціонального використання та охорони.</p> <p>Тема 8. Реєстри видів лікарських рослин, що підлягають охороні на території України. Червона книга України. Лікарські рослини регіону, що підлягають охороні.</p>
<p>Методичні поради для викладачів «Як навчати?»</p>	<p>Опанування навчальної дисципліни відбувається в межах студентоцентрованого, компетентнісного, особистісно зорієнтованого, діяльнісного підходів. Лекції (проблемні, візуалізації, із застосуванням техніки зворотнього зв'язку, із заздалегідь запланованими помилками) проводяться у супроводі навчальних відеоматеріалів, презентацій PowerPoint; та відеофільмів. Практичні заняття передбачають проведення дослідів, експериментів, дискусій, бесід, ситуаційного аналізу, аналізу конкретних ситуацій. В рамках самостійної роботи використовуються репродуктивні та проблемно-пошукові, евристичні та дослідницькі методи навчання здобувачів відповідно до типу та складності завдання.</p>

<p>Методичні поради для здобувачів «Як навчатися?»</p>	<p>Для успішного опанувати навчальну дисципліну необхідно бути активними під час читання лекцій, обговорень теоретичних питань, тестувань, презентацій результатів самостійних робіт, практичних завдань, аналізу педагогічних ситуацій, захисту практичних робіт.</p>
<p>Оцінювання</p>	<p>Для успішного складання навчальної дисципліни здобувач повинен:</p> <p>1). Набрати достатню кількість балів відповідно до вимог поточного контролю:</p> <p>а) під час лекційних занять здобувач може отримати 0,5 балів за кожну лекцію. Оцінювання залежить від роботи здобувача на лекції. Загальна максимальна сума балів за лекції дорівнює 10 балам;</p> <p>б) під час практичного заняття здобувач може набрати бали в залежності від виду, складності завдань та якості їх виконання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • опитування або тестування оцінюється до 5 балів; • усне опитування на практичному занятті оцінюється до 5 балів; • виконання практичного завдання під час практичного заняття оцінюється до 5 балів (загальна оцінка практичної роботи до 10 балів). <p>Загальна максимальна сума балів за практичні заняття –70 балів.</p> <p>в) за результатами виконання завдань самостійної роботи здобувач може отримати до 4 балів за кожний тип роботи. Оцінювання залежить від якості виконаної роботи й рівня сформованості навчальної автономії здобувача. Загальна максимальна сума балів за самостійну роботу – 20 балів.</p> <p>З детальним розподілом балів за кожною окремою темою можна ознайомитись на освітній платформі Moodle за лінком: http://212.3.125.77:9090/moodle/course/view.php?id=256</p> <p>б</p> <p>2). Формою підсумкового контролю є екзамен.</p> <p>Якщо здобувач за результатами поточного контролю набрав 60 балів і вище, то він може:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ бути звільненим від складання екзамену й отримати 60-80 балів автоматично ❖ бути звільненим від екзамену й отримати 81-100 балів автоматично, (за умови відсутності пропусків з усіх навчальних дисциплін семестру без поважних причин + надання в деканат виконаних самостійних робіт з навчальної дисципліни) ❖ бути допущеним до складання екзамену (у разі бажання підвищити результат поточного контролю) <p>Екзамен складається з трьох теоретичних питань</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Порядок повторного проходження контрольних заходів і ліквідації академічної заборгованості врегульовано «Положенням про контрольні заходи в ДВНЗ «ДДПУ» (http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/003.pdf) ❖ Політика щодо відвідування занять: відсутність здобувача з неповажної причини під час перебігу заняття є неприпустимою. Якщо здобувач за певних обставин

	<p>(лікарняний, академічна мобільність, відпустка тощо) пропустив заняття, він може виконати поточні контрольні заходи з іншою академічною групою або під час встановлених консультаційних годин за попередньою домовленістю з викладачем. На заняттях здобувачі можуть використовувати мобільні телефони або ноутбуки, але, безпосередньо, з навчальною метою – для вивчення дисципліни.</p> <p>❖ Політика щодо академічної доброчесності: індивідуальні завдання перевіряються на наявність плагіату методом експертної оцінки та за допомогою on-line сервісу Unicheck. Очікується, що кожний здобувач виконує завдання свідомо та самостійно й несе відповідальність за збереження, резервне копіювання виконаних завдань. Здобувач, у роботі якого було виявлено факт порушення академічної доброчесності, отримує за завдання 0 балів. З «Положенням про академічну доброчесність педагогічних, науково-педагогічних працівників та здобувачів у ДВНЗ «ДДПУ»» можна ознайомитись на лінком: http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/012.pdf.</p>
<p>Переваги навчальної дисципліни «Бонус вивчення»</p>	<p>Унікальність та цінність навчальної дисципліни «Лікарські рослини» полягає у можливості зрозуміти основні концепції, теоретичні та практичні проблеми в галузі природничих наук, що необхідні для аналізу і прийняття рішень в сфері екології, охорони довкілля та оптимального природокористування. Головними задачами дисципліни є розширення і поглиблення теоретичних знань про лікарські рослини і формування практичних навичок застосування лікарських рослин.</p>

Доцент кафедри ФТФВіБ _____  Курільченко І.Ю.